

[Kratochvílovo pojetí FYSIS]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1995](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1995](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 10. 5. 1995
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 10. 5. 1995

[Kratochvílovo pojetí FYSIS]

V Kratochvílově pojetí FYSIS je řada okolností pojmově nevyjasněna. Především zůstává neupřesněn vztah mezi „přirozeností“ a „přirozenostmi“: jaký je vztah mezi jednou celkovou FYSIS a mezi jednotlivými FYSIS? Co vůbec garantuje samostatnost každé FYSIS oproti každé jiné FYSIS? – Po mém soudu lze oprávněně mluvit o nějaké celkové FYSIS jen za několika předpokladů: na prvním místě tu je předpoklad, že veškerenstvo je celkem, tj. že je vnitřně (niterně) integrováno, že je „pravým jsoucnem“. To ještě nemusí znamenat, že všechna vnitrosvětelná pravá jsoucná musí být součástí či složkou onoho celkového jsoucná (= veškerenstva). Zde mohou přijít ke slovu různé úrovně celkovosti: veškerenstvo může představovat celek na nepoměrně nižší úrovni, než jaká charakterizuje celkovost některých pravých jsoucnů vysoké úrovně. To však zároveň znamená, že určitá FYSIS vysoké úrovně nemůže být založena onou FYSIS, jež je vlastní veškerenstvu, nýbrž musí mít svůj základ, resp. své zakotvení mimo rámec veškerenstva (právě tak jako své zakotvení mimo rámec veškerenstva musí mít sama FYSIS tohoto veškerenstva). Je-li veškerenstvo celkem, tj. niterně založenou jednotou, pak je konkrétně stejně tak, jako jím je každý vnitrosvětelný celek, rovněž niterně sjednocený. Pak ovšem veškerenstvo není žádným všeobsáhlým, vše do sebe zahrnujícím celkem, nýbrž představuje nanejvýš jakousi základnu pro vyšší (svou niterností však i hlubší), byť časovým i prostorovým rozsahem omezenější celky, které však původní rovinu veškerenstva jako celku přesahují (a tak z ní vybočují, vykračují).

(Písek, 950510-1.)